Ročník XI. — Číslo 28. Kvasilov dne 27. července 1936. Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. 35 gr.

Rukopisy se nevracejí.

ADRES REDAKCJI: KWASIŁÓW - CZESKI

Hlas Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Knihy — tolik víme — jsou skutečný svět, z něhož pilně jednak zábavu a rozkoš bráti, jednak poučení čerpati smíme.
Wordsworth.

Dr. J. Auerhan:

K osmdesátému výročí Havlíčkova úmrtí.

Dne 29. t r. bude tomu osmdesát let, co zemřel největší, nejlepší a nejslavnější český žurnalista Karel Havlíček Borovský. První český skutečný novinář a při tom nejzasloužilejší ze všech, co jsme jich kdy měli! Zemřel mlád — bylo mu pouhých 35 let. Jako novinář působil jen 6 let, ale za tu krátkou dobu vykonal dílo obromné. I dnes po 80-ti letech je nám Havlíček politickou autoritou, i dnes učíme se z jeho článků a z jeho knih. Havlíček přišel do doby, kdy český lid začal se teprve probouzet z dlouholetého národního spánku. Ukazovaly se první červánky blížící se svobody: lid měl být povolán, aby si volil své poslance i členy obecních a městských výborů. A ten lid byl úžasně neuvědomělý, neměl zájmu o veřejné věci, nestaral se o ně, nerozuměl jim. Havlíček poznal proto hned, čeho je tady potřebí, jaká je jeho povinnost: budit lid, uvědomovat ho, vzdělávat ho. Sám o této věci napsal: „Uvědomování lidu, otevírání očí jeho nenese sice hned veliké následky do očí bijící, ale ve skutečnosti je to jediná cesta ke svobodě a právu.“ Havlíček poučoval tedy lid o všem, co lid musil vědět a znát. Psal o svobodě, která může se ujmout jen u národa vzdělaného a uvědomělého. O podstatě demokracie, která musí být poctivá a rozumná a jednati podle pevných zásad. Jenom pilná práce a snaha pomůže k lepší budoucnosti. Proto věnoval velikou pozornost škole a lidovýchově, hlavně veřejným knihovnám, proto ukazoval i na důležitost tisku pro svobodu občanskou. Ve svých novinách učil své čtenářstvo politické abecedě. Vykládal, co je to konstituce, co je to národnost, kdo je pravým vlastencem, co je to všeobecné hlasovací právo, jaké jsou strany a která strana je nejlepší (ta, která se nejlépe stará o vzdělání lidu). Mnoho pozornosti věnoval záležitostem obecním. Napsal i dnes ještě platný a významný článek „Co jest obec?“, proč třeba míti zájem o věci obecní a ukázal, že obec je taková, jací jsou občané. Nezapomíná ani na otázky náboženské. Věnoval jim celou knížku zvanou „Epištoly Kutnohorské“, v nichž učil náboženské snášenlivosti a bojoval proti zneužívání náboženství.

Havlíčkova politika byla rozumná, poctivá a umírněná. Nebyl politický fantasta. Věděl, že trvalý pokrok nelépe se děje v cestě zákonného vývoje. Političtí radikálové neměli Havlíčka rádi. Byl jim příliš umírněný, příliš rozvážný. Ale když přišla reakce, když parlament byl rozehnán, zůstal Havlíček jako jediný bojovník proti této reakci a jako jediný zastánce práv lidu. I tehdy, když všichni ostatní resignované si řekli, že se nedá nic dělat, Havlíček zůstal na svém místě a ve svém „Slovanu“ poučoval lid dál, až do doby, kdy mu vláda vydávání novin úplně znemožnila.

Řekl jsem, že ještě dnes můžeme se z Havlíčkových článků mnoho učit. Články Havlíčkovy jsou jakýmsi úvodem do studia politických věd. Proto zvláště zahraničním krajanům vřele doporučuji četbu Havlíčkových článků. Redakce tohoto listu jistě jim ráda poradí, které knihy s Havlíčkovými články a jak mohli by si opatřit. Já bych zde aspoň stručně upozornil na malou knížečku, kterou vydalo r. 1931 státní nakladatelství v Praze a v níž je dobrý výbor ze spisů Havlíčkových sestavený Zdeňkem Frantou. Knížka má název: Karel Havlíček Borovský: Poučení občanům. Je velmi levná, stojí pouhých 7 Kč 50 hal a najdete v ní to nejdůležitější co ještě dnes má stále svůj význam. Bylo by to nejkrásnějším uctěním památky Havlíčkovy, kdyby si ji každý zahraniční krajan bedlivě pročetl. A rozšíření její mezi zahraničními krajany mělo by ohromný význam pro uvědomění našich zahraničních větví. Neznám knížky, která by zahraničním krajanům mohla tak prospět, jako knížka obsahující dobrý výbor ze spisů Havlíčkových. *)

*) Tuto knížku, jakož i jiné výbory ze spisů Havlíčkových a jednotlivé díly spisů Havlíčkových opatří Vám redakce tohoto listu nebo Československý ústav zahraniční v Praze II., Vyšehradská 25.

—o—

Revoluce ve Španělsku.

Ve Španělsku řádí opět revoluce! Neklidná tato země jest opět dějištěm domácí války, ničení, požárů a prolévání bratrské krve. Tentokráte vztyčili prapor vzpoury monarchisté proti vládě Lidové fronty, která — jak známo — vládne (nebo vládla?) v Republice španělské.

Letos na jaře bylo tomu teprve pět let od svrhnutí monarchie a ustanovení republiky ve Španělsku. Kratká pětiletá historie mladé republiky byla vlastně nepřetržitým pásmem bojů nového režimu s přívrženci bývalé monarchie. Jižní temperament Španělů učinil tyto boje velmi prudkými, takže svět se o nich dovídal ze zpráv o vzpourách, vraždách, pumových útocích a podobných násilných činech, které byly ve Španělsku na denním pořádku.

Zejména přibraly na prudkosti tyto boje po utvoření t. zv. Lidové fronty ve Španělsku, ve které se sjednotily všechny levicové strany k volbám do Cortezů (parlamentu). Lidová fronta letošní volby skutečně vyhrála, dosáhla v parlamentě většiny a utvořila vládu složenou ze svých členů s ministerským předsedou (nynějším presidentem Španělské Republiky) Azañou v čele. Vláda tato proklamovala ve svém programu dalekosáhle reformy hospodářské a sociální, jimž byl dán počátek prováděním ostré pozemkové reformy rozebíráním půdy. Tím byla ovšem roztrpčenost stoupenců pravice zvýšena a denně docházelo ke krvavým srážkám mezi nimi a přívrženci Lidové fronty, která vypověděla rozhodný boj fašistům — jak své protivníky paušálně nazývá.

Bezprostřední pohnůtkou k vypuknutí již dříve připravovaného povstání bylo zavraždění vůdce monarchistů a býv. ministra Calvo Sotelo. Nejprvé se vzbouřily marokkánské vojenské posádky, které záhy opanovaly celé Španělské Marokko. Velení povstalců se ujal gen. Franco, který přiletěl do Marokka letadlem z Kanárských ostrovů, kde byl guvernérem. K povstalcům se přidalo též několik válečných lodí, na

(Dokončení na str. 3.)

Karel Havlíček Borovský.

(K 80. výročí úmrtí).

Není spisovatele, básníka ani publicisty v národě našem, jehož život byl by v takovém souhlase s tím co napsal, jenž by tělem, krví, životem stál za vše, co pověděl, a jenž by v životě i smrti zůstal věrným tomu, co hlásal sám pro sebe i pro — jiné!

Sám na sebe vydává tento svatý, nepřestupný zákon: Blaho a sláva národa československého jest náš nejhlavnější účel, k tomu směřujeme všemožně, a hotovi jsme všeho jiného, buďsi cokoliv, se odříci, kdyby to blahu a slávě národa českého překáželo.

A Havlíček se musil odříci a odřekl — svobody, rodiny, života, a položil za to blaho a slávu národa českého život na oltář!... Nesestoupil, neodvolal, jako Hus šel na smrt — veliký čistý karakter, pravdy a svobody vyznavač, bojovník i mučedník.

Tak jako v staré církvi měli by jen toho ve světě nazvat velkým, kdo vytrpěl mnoho.

Havlíček podle utrpení svého jest velkým, Havlíček jest největším Čechem.

Havlíček byl jedním z těch geniů, jež nikdy, už od mládí nekolísají, ale postřehnou jádro a pravou podstatu každé věci a dovedou názor svůj a přesvědčení vyřknouti slovy stručnými, nezměnitelně pravdivými. Jeho heslo jest každému srozumitelné, věčně pravdivé a závazné, pro každého, i pro něho samého; jeho přesvědčení bylo nezvratné, poctivé, a on byl fanatikem své víry — a odtud ta jeho zázračná, úchvatná výmluvnost úsly i pérem, odtud jeho přesvědčující moc a strašlivá síla odsouzení, jímž znamenal nepřátele národa, pokroku a svobody. On boj přímo sám vyvolával. „Vaše řeč budiž ano, ano, ne, ne!“

V ohledu náboženském, vezmeme-li do rukou jeho „Epištoly“, vidíme, s jakou náruživostí, bezohledností a štěstím bojoval proti farizejství a zištnosti zvláště u věcech víry a svědomí! Havlíček byl sám za celý program národní a i politický a sám za celou bojující, nepřemožitelnou armádu. A vláda vídeňská mu ela s ním zápoliti — bojem, mravně už napřed prohraným. Jala se mu zapovídati „Slovana“ — Havlíček sám vyrazil jí zbraň z rukou, sám si jej zapověděl: „Té radosti nikomu jinému dopřáti nehodláme, aby „Slovana“ zapověděti mohl; pročež sobě sami nyní zapovídáme „Slovana“. Vláda žalovala Havlíčka před porotou kutnohorskou — Havlíček, obžalovaný, stal se tam sám žalobcem a soudcem vlády a postavil ji na pranýř. Konec — sproštění Havlíčka, odsouzení tak vlády lidem a nadšený jasot davu! . . . . Zákonným, přímým, čestným způsobem na Havlíčka jíti se nemohlo: dán tedy zákon stranou.

Pak přišlo násilné bezzákonné zatčení v noci, deportace do Brixenu a jeho tam léta vězněn'... Ale zde právě stala se netušená, přímo běda přímo událost: vyhnanství Havlíčka netoliko nezlomilo, ale přímo ještě, možno-li, zocelilo! Objevily se jeho „Tyrolské elegie“ — něco tak prostého a přece uchvátného, působícího mocí magnetickou; byl to celý zbasněný život Havlíčkův. . . .

Jako poslední výkřik mučedníka, na mučicích nástrojích dokonávajícího, ale přece mravně nezlomného znělo do Čech jeho nezdolné poslání:

> Přislibujte si mně,
> poroučejte si mně,
> vyhrožujte si mně,
> přece zrádcem nebudu!
> — — — — — — — —
> Moje barva červená a bílá,
> dědictví mé poctivost a síla;
> varte, Němci: Já jsem Čech!
> Hr! Já jsem Čech!

Verše ty stačily, že spečetily nesmrtelnost Havlíčkovu v národě našem.

„Křest sv. Vladimíra“, legenda z ruské historie, musí se čísti mezi řádky; má mnoho šlehů, hodících se jinam a patřících jinam než na pouhého despotu — ruského. „Král Lávra“ jest pouhá vtipná básnická hříčka.

Ale daleko ještě výše do říše náboženství a čistého lidství povznáší se Havlíček v Brixenu ve svých překladech „Zdání a úvah“. Drobné tyto polské aforismy jsou hodny, aby byly místo každého nápisu vytesány na pomník Havlíčkův...

> Nehledíš sám do sebe, k nebi oči [zvedáš,
> nenajdeš Boha, když jej v nebi jenom [hledáš.

Havlíček svého Boha nalezl... Jednal a trpěl rázem — jako boží obraz. S náboženstvím započal a s náboženstvím skončil svůj krátký život.

> Kam po smrti kdo přijde, za živa [uhádne,
> Kam za živa se chýlil, tam po smrti [padne.

Řekneme-li, že do srdce a krásné nesmrtelné paměti národa, jest to obrazně řečeno, ale jest to pravda — české srdce to cítí!

—o—

Besídka.

James Jeans:

Astronomie.

Na jednoho člověka, který pociťuje jen vědecký zájem o astronomii, připadá asi tucet takových, kteří jsou k ní vábeni pro její stránku estetickou. Ba mnozí z těch, kdož vyhledávají vědu pro vědu, jsouce k ní puzeni rozumovou zvědavostí, v níž právě tkví základní rozdíl mezi nimi a zvířaty, nalézají svůj hlavní zájem v astronomii jako nejpoetičtější a estetický nejvíc uspokojující ze všech věd. Chtějí brousiti své nadání a důvtip na něčem, co je vzdáleno denních všedností, aby našli občasný oddech od „dlouhé nicotnosti života“, a uspokojují své tuždy úvahami o vznešené nesmírnosti vesmíru. Mnohým astronomie podává jakousi vidinu, bez níž by lidstvo zašlo.

Země se zrodila ze Slunce více než před 2000 miliony let. Při svém zrození měla tvar, v kterém bychom sotva poznali nynější Zemi s jejími moři a řekami, s jejím bohatým rostlinstvem a bujným životem. Náš domov ve světovém prostoru vznikl jako koule z plynů nadmíru žhavých, na níž se nemohl ani vyvinouti ani zachytiti pražádný život.

Tato plynná koule postupně chladla, stávajíc se nejprve kapalnou, potom tvárnou. Konečně ztuhla její vnější kůra, a skály i horstva zachytily nepravidelnosti dřívějšího plastického tvaru. Páry se srazily v kapalinu, vznikla moře a řeky a „trvalé“ plyny vytvořily ovzduší. Ponenáhlu se Země dostala do stavu příhodného pro příchod života, který se konečně objevil — ale nevíme jak, odkud a proč.

Není snadná věc určiti dobu, kdy se ukázal první život na Zemi, ale bude to sotva více než malý zlomek těch dvou tisíc milionů let, co Země trvá. A přece je pravděpodobno, že byl život na Zemi alespoň už před 300 miliony let. První život byl, jak se zdá, vodního původu, ale postupem se ryby vyvíjely v plazy, plazi v ssavce, až se konečně vynořil ze ssavců člověk. Máme proč tvrditi, že tato poslední událost nastala asi před 300 000 lety. Život se tedy na Zemi usídlil v nepatrném zlomku jejího trvání a člověk sám v nepatrném zlomku tohoto zlomku. Jinak řečeno: astronomická stupnice časová je nekonečně delší než lidská stupnice časová — jednotlivá lidská pokolení, ba všecko trvání člověka na Zemi jsou jen jakoby jednotlivé tiky na astronomických hodinách věčnosti.

Převážná většina z těch 10 000 lidských pokolení, která nás spojují s našimi předky, podobnými opicím, žila jistě životem, který se příliš nelišil od života jejich zvířecích předchůdců. Honba, rybolov a boj vyplňovaly jejich život, ponechávajíce jen málo času nebo příležitosti k duševnímu zaměstnání. Až konečně se člověk počal probouzeti ze svého dlouhého duševního spánku a tou měrou, jak se v kultuře pomalu vyjasňovalo, pociťoval potřebu, zabývati se také něčím jiným než jen výživou a odíváním svého těla. Počal objevovati nekonečnou krásu spanilého lidského těla, nebo světelnou hru v nekonečně rozmanitém úsměvu moře, jež se snažil zachytiti v pečlivě tesaném mramoru anebo ve vybraných slovech. Počal dělati pokusy s kovy a rostlinami, s účinky ohně i vody. Počal si všímati pohybů nebes-

(Dokončení ze str. 1.)

nichž se tito přepravili do Španělska a obsadili jižní města a provincie, zejména Sevillu a Cadix, V Seville je jejich hlavní stan a sevillskou rozhlasovou stanicí vysílají svoje zprávy a rozkazy.

V Madridu je pánem situace doposud vláda, ačkoliv byla již dvakrát změna. Dosavadní vláda Quirogova podala demisi hned 18. t. m. Úkolu sestavení vlády ujal se Barrio, ale vláda jeho se zdála levici příliš umírněná a proto po několika hodinách předseda vlády ustoupil a jeho místo v tomtéž složení vlády převzal býv. min. námořnictva Giral. Nová vláda vydala manifest k obyvatelstvu, a nařídila, ady stoupencům Lidové fronty byly rozdány zbraně. Patrně si vláda nebyla jista věrnosti armády.

Vzhledem k tomu, že spojení se Španělskem jest přerušeno a veškerá korespondence je censurována, není možno si o si situaci učiniti správnou představu. Obě válčící strany hlásí velká vítězství, která si odporují a působí zmatek. Podrobnější zprávy najdete v rubrice „Kroniky". Zatím je výsledek tento: Podle oficielní zprávy je zabitých ve Španělsku více než 20.000 osob!

Dary a věnování.

Seznam sbírek ve prospěch České matice školské a jejího školství obdržených od 1. května do 30. června 1936.

1. O svatbě u p. V. Vohralíka v Hlinsku ve prospěch Matice sebráno zl. 20,50

2. O svatbě sl. V Novákové v Krupě Hranici a p. Vl. Šmka z Kněrut na podnět pp. J. B šty syna Jaroslava a J. Ruty sebráno ve prospěch Matice zl. 18,50

3. Varšavští krajané věnují ve prospěch Matice zl. 29 a podporu pro žáka na učitelském ústavě zl. 25. — úhrnem zl. 54

4. Konsul ČSR. v Kvasi ově p. Ing. Vl. Svárovský zaslal příspěvek pro Matici v obnose zl. 3,05 obdržených při udělení vísum do Karlových Varu od pi Ch. D. Landbergové.

5 O svatbě sl. A. Maškové v Moskovštině a p. V Žďárského z Novin sbírka ve prospěch Matice vynesla zl. 23,82.

6. O svatbě sl. H. Řepíkové a p. V. Kaufmana v Malované na podnět p. J. Křivky ve prospěch Matice sebráno zl. 14.—

7. O křtinách u učitele E. Engla v Hulči na podnět p. V. Cilce sebráno ve prospěch Matice zl. 24.—

8 Odbor ČMŠ v Dembrovce zaslal obdržené dary ve prospěch Matice v obnose zl. 13.80.

9. Varšavští krajané věnují ve prospěch Matice zl. 29 — a podporu pro žáka na učitelském ústavě v obnose zl. 25.— úhrnem zl. 54.

10. O svatbě sl. E. Fioriánové a p. A. Kazilovského v Sofievce I. na podnět p. A. Macáka sebráno ve prospěch Matice zl. 12.98.

11. O svatbě sl. A. Svítkové v Podhajcích u Dubna a p. Markeviče ze Zalúže na podnět p.p. V. Barty a A. Svítka ve prospěch Matice sebráno zl. 20.—

12. O svatbě sl E. Pařezové a p. E. Nouzy v Hulči podniknuta sbírka ve prospěch Matice vynesla zl. 11 —

13. Odbor ČMŠ v Novinech věnuje ve prospěch Matice zl. 10.—

14. Pan A. Křivka, učitel v Novostavcích z dětského divadélka ve prospěch Matice zaslal zl. 3.—

15. Ing. Vl. Krbec z Kraková ku uctění památky zesnulého svého otce Vl. Krbce v Hrušvici věnuje ve prospěch Matice zl. 100.—

16 Památce zesnulého dne 8 VI. t. r. syna a bratra Jaroslava Mráčka ve Volkově věnuje rodina zemřelého ve prospěch Matice zl. 100.—

17. O svatbě sl. M. Novákové v Romanově a p. J. Jony ze Stavišť na podnět otce nevěsty p. V. Nováka a p. A. Řeháčka sbírka ve prospěch Matice vynesla zl. 7.52.

Úhrnem obdrženo zl. 490.17.

Všem dárcům jakož i pořadatelům sbírek co nejsrdečněji děkuje

správa České matice školské v Polsku.

---

kých těles a snažil se chápati je, neboť těm, kdož dovedli čísti nebeské písmo, byly noční východy a západy hvězd a planet znamením, že mimo hranice zemské leží neznámý vesmír rozměrů mnohem velkolepějších.

Takovým způsobem se dostaly umění i vědy na Zemi a přinesly s sebou astronomii. Nemůžeme přesně říci, kdy se tak stalo, ale proti stáří lidstva přišly včera, kdežto proti stáří Země trvají okamžik.

Vědecká astronomie, odlišná od prostého zírání na hvězdy, může se honositi sotva delším životem než 3.000 let. Není tomu ani tak dávno, co Pythagoras, Aristarchos a jiní pochopili, že Země obíhá kolem Slunce. A přece opravdu důležitá pro náš nynější účel není ani tak chvíle, od níž počali lidé přemítati o stavbě vesmíru. jako chvíle, od níž, opírajíce se o zajištěné výsledky, počali odhalovati pravou jeho podobu. A zejména důležité je období, které uplynulo od onoho večera r. 1610. kdy Galilei po prvé namířil svůj dalekohled na Jupitera — a tato doba trvá teprve 300 let.

Pravý význam těchto zaokrouhlených odhadů pochopíme, sepíšeme-li si je přehledně. Pak dostaneme pr :

trvání Země více než 2,000,000.000 let
trvání života na Zemi asi 300.000.000 "
trvání lidstva na Zemi asi 300 000 "
trvání astronomické vědy asi 3.000 "
trvání astronom. dalekohledu 300 "

Když si tato různá čísla takto zpřítomníme před očima, vidíme jak mladá je astronomie. Její celý život trvá jen stotisícinu trvání organického života na Zemi. Po 99.999 stotisícin celkového trvání Země se život na Zemi sotva staral o to, co je mimo Zemi. Ačkoliv minulost astronomie můžeme měřiti jenom lidskou stupnicí časovou — je to asi 100 lidských pokolení — očekáváme právem, že její budoucnost bude lze měřiti časovou stupnicí astronomickou. — O pravděpodobné budoucnosti, která očekává lidstvo, budeme uvažovati v pozdějších kapitole. Prozatím není nerozumný předpoklad, že tato budoucnost bude určena astronomickými příčinami, takže její délku lze měřiti stupnicí astronomickou. Poněvadž Země už trvá déle než 2.000 milionů let, lze se pravém naditi, že přečká alespoň řádově asi další 2.000 milionů let — a lidstvo i astronomie s ní.

Kronika.

Obchodní styk s Německem.

Na společné poradě kontrolních komisí pro polsko-německou výměnu zboží byla výše vývozu do Německa stanovena pro letošní srpen na 60 proc. původního kontingentu, určeného polsko-německým hospodářským provisoriem z listopadu m. r. V době od 20. listopadu 1935 r. do 1. července t. r. dosáhl polský vývoz do Německá hodnoty 53,978 647 zlotých proti hodnotě dovozu z Německa 44 739.714 zlotých.

Hospodářské provisorium s Francií.

V Paříži bylo tyto dny po několikatýdenním vyjednávání podepsáno hospodářské provisorium, které má nahraditi obchodní smlouvu z r. 1924, vypovězenou letos v květnu vládou. Nové hospodářské provisorium bylo sjednáno na dobu 6 měsíců s platností od 20 t. m. Toto provisorium upravuje především platební styk. Dále poskytuje Polsku ve Francii minimální tarify a obsahuje též klausuli nejvyšších výhod, za což Francie dostává v Polsku dalekosáhle celní úlevy pro řadu francouzských vývozních artiklů. Konečně provisorium upravuje také vzájemné vývozní a dovozní kontingenty.

POVSTÁNÍ VE ŠPANĚLSKU.

Následkem hromadného přílivu uprchlíků z blízkých španělských měst jest Gibraltar skoro u konce svých zásob potravinami. Velitelství pevnosti nařídilo, aby nyní byli přijímáni na území gibraltarské pouze příslušníci britští a oni Španělé, kteří pracují na gibraltarském území. Také neutrální pásmo mezi Gibraltarem a městem La Linea jest přeplněno uprchlíky. Jsou to většinou ženy, děti a nemocní. Všichni jsou zděšení a vyhladovělí. Okolo gibraltarského území byl vojskem z nařízení velitelství natažen ostnatý drát, aby se zabránilo dalším

uprchlíkům vniknouti do Gibraltaru. Bitva zuří v bezprostřední blízkosti Gibraltaru, kde je slyšeti nepřetržitou střelbu. V La Linea byla zvláště prudká bitka. Povstalci z Maroka, kteří v La Linea přistáli, odtáhli poté ihned do Algecirasu. Obyvatelstvo se obává, že vladě věrné bitevní lodi budou město bombardovat. Z Gibraltaru byly vyslány do La Linea hasičské sbory, ježto město jest v plamenech. Panika v městě jest nepopsatelná. Celý kraj se obává bombardování vládními loděmi. Povstalecké oddíly se chystají k obraně proti očekávanému útoku křižníků. Jeden důstojník velící oddílu marocké pěchoty prohlásil: „Počnou-li vládní lodi bombardovati město, vzlétnou ihned naše připravená bombardovací letadla, která jsou ve stálé pohotovosti v Ceutě a v jiných marockých městech, a nebude trvati ani 10 minut a po vládním loďstvu bude veta.“

Povstalci táhnou na Madrid ze severu i z jihu.

Kolona, skládající se ze 3000 mužů pravidelného vojska a 100 automobilů, dorazila prý ve středu v poledne do Sorie, vzdálené od Madridu 75 km. Kdežto generál Molla s dělostřelectvem a dvě další kolony postupují poněkud pomaleji a činí všechna bezpečnostní opatření k dobytí španělského hlavního města, přibyly do Sorie vedle kolony Radovy ještě oddíly plukovníka Escaneze z Afary a plukovníka Peraia z Najery.

Kolem poledne se nízko nad městem objevilo vládní letadlo a vrhalo pumy. Bylo vojskem ostřelováno. Podle útočné taktiky plukovníka Rado se po radiovém dorozumění s generálem Francem na jihu dala většina uvedených oddílů s dělostřelectvem pod vedením generála Molly v pohyb směrem k Madridu. Stejně tak se prý stalo na jihu pod velením generála Franco. Lidová fronta madridská je mezi těmito útočícími vojsky.

Včera ráno prý oddíly generála Molly byly asi 30 km od Madridu.

Co tvrdí sevillská vysílací stanice.

Dne 24. časně ráno tvrdila sevillská vysílačka, že všechny zprávy, které hlásily vysílačky madridská a barcelonská v noci, jsou naprosto nesprávné, Saragosa a Logrono jsou v rukou povstalců. Spojení s Jacou a Huescou bylo opět obnoveno. Civilní guvernéři z Navarry a z Guipuzcoa odjeli do ciziny. Civilní garda provincie Badaios podporuje hnutí generála Franca. V Pontevedra byl vyhlášen stav obležení. V městě je neobyčejné nadšení. Také města Vigo, Orence, La Coruña a Santiago se postavily proti madridské vládě. Vojenský oddíl, který operuje v okolí Salamancy, rychle postupuje. Civilní guvernér této provincie byl zatčen ve chvíli, kdy se snažil přejíti portugalské hranice.

Katalánská vláda opanovala situaci.

V Barceloně nastalo úplné uklidnění. Vláda katalánská ovládá situaci. V Leridě a Geroně se pouliční vojsko vzdalo.

Dardanely jsou již obsazeny tureckým vojskem.

O půlnoci na 21. července oznámilo houkání sirén v Istanbulu podpis nové dohody o mořských úžinách a časně zrána započaly prvé pohyby oddílů. Pěchota, dělostřelectvo i motorisované oddíly daly se na obou březích Bosporu na pochod a dorazily v dopoledních hodinách k mořským úžinám.

Vojsko obsadilo stará opevnění, která byla podle lausannské smlouvy pobořena. Část oddílů byla naloděna na malé bosporské parníky. Obyvatelstvo bylo na nohou téměř po celou noc. V četných místech upořádalo obyvatelstvo procházejícímu vojsku nadšené uvítání. Veškeré lodi v přístavu byly ozdobeny prapory. Valná část tureckého loďstva pluje již do Dardanel, aby se zúčastnila obsazování mořských úžin.

Silné oddíly napadly Addis Abebu.

Egyptské ministerstvo zahraničí dostalo od egyptského konsula v Addis-Abebě telegram, v němž se oznamuje, že silné habešské oddíly podnikly útoky na Addis Abebu. Došlo prý ke krvavým bojům s italským vojskem. Na obou stranách bylo zraněno několik set osob. Má se za to, že jde o bývalé vojsko negusovo, které se organisovalo pod velením některého dedžasmače.

Reuterova kancelář oznamuje z Káhiry, že kromě výpadu habešských oddílů proti Addis Abebě táhnou na habešské hlavní město se dvou různých stran další silné habešské oddíly. Habešané využívají letních dešťů, které znemožňují postup motorisovaných oddílů a pátrací službu letadel.

Volby v Bulharsku budou ještě letos.

Sofijské listy přinesly zprávu, že parlamentní volby, ohlášené vládním prohlášením na druhou polovici října, budou pro technické překážky odloženy na dobu pozdější. Tyto zprávy vyvolaly mezi občanstvem veliký nepokoj a mnozí prohlašovali, že vláda prý vůbec nepomýšlí vážně na volby. V zápětí však prohlásil ministerský předseda Kjosejvanov, ministr vnitra Krasnovski a ministr spravedlnosti Karagjozov, že volby se budou konati.

Návštěva anglického krále ve Francii.

26. VII. Král Eduard VIII odhalí ve Vimy ve Francii pomník padlých kanadských vojáků. Král od pluje v sobotu večer.

Vůdcové palestinských Arabů jsou nesmiřitelní.

Útoky v Palestině stále pokračují, zejména v noční době. Židovské obyvatelstvo si jak se zdá, již zvyklo na trvalý stav nejistoty. Stávka Arabů, trvající již 3 měsíce, pokračuje, přesto, že některé složky arabského obyvatelstvo již ochabují. Tak zejména obchodníci žádají, aby stávka byla zakončena, kdežto vůdcové Arabů jsou nesmiřitelní a utěšují své stoupence nadějí, že vláda bude nucena učiniti arabskému obyvatelstvu velké ústupky, zejména pokud jde o židovské přistěhovalectví. Prozatím však přistěhovalectví pokračuje a v těchto dnech byl stanoven kontigent pro pololetí duben—září.

Britský husarský oddíl doprovázený skotskou baterií dělostřelecku přibyl z Egypta do Palestiny. Také druhá setnina lincolnshirského pluku a druhá setnina pluku valeského se nalodily k cestě do Palestiny.

Zásady francouzského obilního monopolu.

Senát, který projednává vládní osnovu o zřízení státního obilního ústavu, schválil tři první články vládního návrhu.

Ministr zemědělství Monnet pronesl řeč, v níž ukázal výhodu státního obilního ústavu jak pro zemědělce, tak pro mlynáře a konsumenty. Soukromý obchod s obilím nebude zrušen, avšak zemědělská družstva budou míti přednostní právo. Obchodníci s obilím budou platiti prostřednictvím pokladen pro zemědělské úvěry, čímž bude usnadněna celková kontrola.

Zemědělci budou lépe a pravidelně placeni, budou si jisti, že prodají veškerou sklizeň. Mlynáři pak budou dostávati pravidelné příděly obilí. Projednání vládní osnovy bude skončeno.

Vedra v Maďarsku dosáhla v neděli svého vrcholu.

V Budapešti bylo naměřeno 45 st. C ve stínu. Plovárny a lázně byly přeplněny. V hlavním městě utonuly dvě osoby, na venkově několik dalších.

Kruté následky veder v Jugoslavii.

V Bělehradě bylo přes 37 stupňů Celsia ve stínu. Explodovala hlavní roura vodovodní, takže část města zůstala ještě dnes za největšího parna bez vody. Vylitá voda zaplavila okolí. Nedaleko Kninu v Dalmacii vylovily sedláci z říčky Orašnice 300 kg pstruhů, kteří zahynuli ve vodě vedrem.

Amnestie v Rakousku.

Na základě právě vyhlášena amnestie bylo propuštěno z vídeňských a dolnorakouských vězení přes 400 politických provinilců.

Různé zprávy.

Krvavá manifestace belgická.

Podle listu „Libre Belgique“, v městě Bourg Leopold manifestovalo asi 3.000 vojínů belgické armády v ulicích města proti prodloužené vojenské službě.

Četníci se pokusili zakročiti, byli však vojáky napadeni a ztýráni. Poté provedli četníci útok na manifestu-

jící vojáky a zatlačili je do kasáren, kde se vojáci zabarikádovali v kantinách.

Indiáni jsou nejbohatším národem světa.

„Indian Office“ ve Washingtoně vydala publikaci, ve které jsou velmi zajímavé podrobnosti o Indiánech. Předně nevymírají Indiáni, jako se dosud předpokládalo, nýbrž přibylo jich v posledních desítiletích. Zatím co kolem roku 1870 žilo ve Spojených státech amerických jen 300 000 Indiánů, bylo jich registrováno při posledním sčítání 380.000 a to bez ohledu na četné míšence. Počet porodů u Indiánů převyšuje v poslední době dokonce počet porodů bílých Američanů. V minulém roce připadlo 27.5 porodů na tisíc Indiánů a jen 22.5 na bílou rasu v Americe. Naproti tomu je však o 50 procent větší úmrtnost.

Nejpodivuhodně ší částí publikace „Indian Office“ je však zpráva o hmotných poměrech indiánského obyvatelstva Ameriky. Vždy spolehlivé číslice statistiky a v tomto případě spíš nižší, než vyšší, potvrzují, že dnes jsou Indiáni nejbohatším národem světa. Jejich celkový majetek byl odhadnut na 20 miliard dolarů, což při počtu 380 000 lidí znamená, že průměrně by připadalo na každého Indiána okrouhle 60.000 dolarů. Ovšem nelze si tento výpočet tak představovati, že snad každý Indián má 60.000 dolarů. Ve velkých městech, na příklad v New Yorku, Chicagu, San Franci cu a Detroitu žije na tisíce Indiánů ve velmi nuzných poměrech. Avšak Indiáni v tak zvaných reservátech, a těch je sedmdesát procent, žijí ve velmi dobrých hmotných poměrech. Jejich blahobyt je spjat se zvláštní okolností. Asi před 70 až 80 roky byli ti Indiáni, již ještě zbyli po ničivé válce bílých vetřelců, koncentrováni v neúrodných územích, kde stáli stále pod kontrolou vlády. Takové reserváty byly v Oklahomě, Novém Mexiku, Jižní Dakotě a Arizoně. Tam vedli Indiáni ubohý život, nežili, nýbrž jen živořili. Předpokládalo se všeobecně, že během jednoho století vymrou. Avšak objevením petrolejových polí nastal náhle obrat. Ukázalo se, že právě v reservátech Indiánů jsou nejbohatší petrolejové prameny, jaké byly vůbec kdy nalezeny, a tak tyto kraje, původně pusté, neúrodné a nehostinné, byly náhle velmi cenné. Právní poměry se zatím tak konsolidovaly, že to bylo již nemožné a nemyslitelné, zahnati Indiány z jejich reservátů. Nezbývalo tedy nic jiného, než je odškodniti a učiniti je přiměřenými podílníky na zisku. A tak se stalo, že současně s petrolejovými magnáty se stávali též Indiáni, vlastníci reservátů, multimilionáři. A ještě dodnes každoročně „in corpore“ vydělávají obrovské částky peněz na zisku „Standard Oil“.

26 mužů připravuje britské korunovační slavnosti.

Vysoce odpovědná starost o organisaci korunovace krále Britů Eduarda VIII. byla vložena na 26 důvěryhodných mužů říše, jež zvolila tajná rada korunovačního výboru v prvním svém zasedání v paláci sv. Jakuba. Tento výkonný výbor o 26 členech zvolí si dalších 100... podvýborů pro jednotlivá odvětví rozvětvené činnosti, jež uchystá britskému národu nevídaně nádherné slavnosti korunovační. Jeden z podvýborů bude mít na starosti jen korunovační upomínky, aby byly důstojné a aby neposkvrnily pověst říše a metropole lichvářským zneužitím situace.

Pomník vynálezci champagneského vína.

Za dvě léta bude tomu tři sta let, kdy benediktinský mnich don Pierre Perignon objevil šumivou vlastnost vína z kraje Champagne při jeho zpracování. Tím dopomohl kraji tomu k velikému blahobytu. Proto se připravují i velké oslavy k zmíněnému jubileu v městech kraje Champagne, Epernay, Av, Bousy a mn. j. Donu Perignonovi bude odhalen už letos na podzim pomník v městě Hautvillers, kde stával klášter řádu benediktinů, jehož byl tehdy členem.

Královna a její pět manželů.

„Gotha“ — tento „almanach králů“, který po sto sedmdesát dva roky uveřejňuje seznam korunovaných hlav, a jehož poslední vydání vyšlo před krátkou dobou, není úplný. Alespoň v něm nenaleznete nezávislého panovníka Uambů, ani Jeho Veličenstvo Sanicu, krále Ongandžerů, ani sultána z Ukérévé rozhodujícího o osudu svých poddaných obývajících hlavní ostrov jezera Viktoria. Což však je závažnější, v „Gothe“ bylo zapomenuto i na Její Veličenstvo Italemi. Tato královna vládne poblíže jezera Tanganyika nad 52 0 0 poddanými. Vládne rovněž svým pěti manželům, kteří

28. 25.

Dobrá, naskytne-li se mi příležitost, budu ve smyslu vašich slov pracovat. Jen mi naznačte, jak si mám počínat.“

Vřelý jeho tón ji jaksi usmířil.

„Příležitostí máte dost. Na vašem panství je mnoho dělníků a zřízenců a mezi těmi je jistě mnoho takových, kteří se svými ženami zacházejí jako s otrokyněmi. Zakažte jim, aby své ženy netýrali, aby sami propíjejíce své mzdy, nenechali své ženy hlad trpěti, dejte ženám mzdu jako mužům a dovolte, aby se směli oženit a vdáti ti, kterým to není dovoleno, dokud nebudou míti vyšší postavení. Potom aspoň se nebude nikdo vymlouvat, že musí hledat tajné cesty a snižovat sebe i jiné. Však čas vás lépe poučí než já.“

„Možná, teď však jste mi přece cestu ukázala. Věřte mi, ani mi dosud nenapadlo takovými věcmi se zabývat. Jakmile se vrátím do Ředhoře, učiním náležité opatření, za něž musí býti ti, jimž se výhody dostane, vám vděčni. Když jsem projevil tak svou ochotou, doufám, že i vy mi prokážete nějakou laskavost.“

„Mileráda,“ pravila, lehce hlavu uklonivši.

„Uvažte mi nějakou pěknou kytici, kterou bych mohl své tetě ukázat a pochlubit spráskl ruce. „Myslíte, že Pařížanky budou někdy s vámi souhlasit, ty Pařížanky, jejichž největší zbraní je jejich krása a které podrobujíce se na oko přáním mužů doopravdy jimi vládnou? Tomu nevěřím.“

Zapaloval si spokojeně cigaretu, jako by důvod, jejž pronesl, ho nadobro upokojil.

„A není to právě ohavné, že má žena takovým nízkým způsobem domáhat se jakýchsi práv? Že musí se snižovat, že musí často všechnu svou čest v sázku dát, jen aby nebyla němou otrokyní?“

„Jak to myslíte?“ tázal se překvapen.

„Však mi pan baron rozumí. Za to, aby měla jakýsi vliv, aby domohla se jakýchsi práv či samostatnosti, musí prodávat, co vůbec nikdy nemá býti prodáváno a dost hanba, že svět už dávno tomu neučinil přítrž.“

„Pomozte si, když to svět chce když samy dámy jsou tím spokojeny,“ povídal váhavě.

„Ano, ony jsou spokojeny, protože musí, protože v takových tradicích vyrůstaly a protože nic lepšího jim nezbývá. Až se zvedne úcta k ženě, budou se lidé diviti, co všechno bylo za dřívějších dob možné.“

Už se neusmívala. Bylo na ní viděti, že o věci, o které hovořila, vážně přemýšlela a že celá její bytost prodchnuta je nadšením

současně jsou i jejími ministry!

46 poschodí k pronajmutí.

Empire Building, nejvyšší mrakodrap světa, vyšší než Eifelova věž, čítá 86 poschodí. Prozatím je pronajmuto pouze 40 nižších pater, od čtyřicátéhoprvního nahoru je budova prázdná, jen v 80 poschodí je jedna kancelář a v 85. poschodí má místnosti ústředna televise. Z reklamních důvodů se však osvětluje každý večer celá budova.

Hospodářský zpravodaj.

Jak si udržíme čistou odrůdu obilnin, hlavně žita.

Po skončení žní, nastává našemu rolníkovi zase další kus jeho neúnavné práce k zabezpečení svého i jiných životů. Je to zase jakýsi počátek koloběhu v hospodářství (příprava půdy s hnojením, setba, ošetřování a zase příštím rokem nová sklizeň, kdy náš zemědělec zase neví, jak to s tou sklizní dopadne a co za tu svou námahu a starost dostane).

Dnes chci poukázati na to, jak si rolníci udržíte čistou odrůdu obilnin, hlavně však žita. Celá řada vás si opatřuje originály seťového obilí, aneb tyto přeseté k setbě na svá pole.

Na co při tom v prvé řadě vzpomenouti, hlavně při žitě? Žito zúrodňuje se výhradně cizím pylem, což znamená, že se sprašují dva květy dvou různých rostlin, ovšem že stejného druhu botanického (rostlinného), ale nesmějí býti z téhož odnožení (odnože rostou z téhož zrna) Toto sprašování cizím pylem děje se pomocí větru aneb hmyzu. U žita je to pomocí větru. Jistě každému známo, že v době květu žito k uří, což není nic jiného, než zúrodňování vajíčka semenného v květu, aby vzniklo semeno. Při oplodňování prach pylový (pohlavně samčí) padá na bliznu pestíku (pohlavně samičí) a čnělkou proniká až k vajíčku semennému, které oplodní. Rostliny, které se oprašují pomocí větru, vytvořují v době květu celé spousty prachu pylového, který se zanáší větrem na velikou vzdálenost. Proto, kdo si chce udržeti nějakou odrůdu žita čistou, nesmí na vzdálenost asi 100 m pěstovati žádnou jinou odrůdu žita.

Proto rolníci, kteří si zavádíte do svého hospodářství nějakou odrůdu žita vámi oblíbenou, zařiďte si to tak, aby ve výše uvedené vzdálenosti nebylo jiné žito (myslím jiné odrůdy), třeba i sousedovo. Jinak není vám možno zachovati si čisté odrůdy, které musíte dosti dobře zaplatiti nějaké stanici.

Mnohem snáze je možno udržeti čistotu odrůdy u jiných druhů obilních (pšenice, ječmen, oves). Neb zde je sprašování vlastním pylem, které se děje uvnitř květu a přicházejí do semene zárodky téže rostliny. Následkem toho potomstvo vzniklé z nových semen je úplně podobno rostlině mateřské. Při tomto sprašování vypustí prašník jednoho květu prach pylový na bliznu v témže květu. Proto u pšenice, ječmene, ovsa můžeme nasíti kteroukoliv odrůdu vedle sebe a máme stále tytéž odrůdy čisté, ovšem když je nesmícháme při seči, výmlatu, na sýpce a pod.

Snad každému z vás bude jasno po přečtení tohoto, proč ten pozor při žitě záleží li nám na tom, bychom měli čisté odrůdy nezkřížené s odrůdou jinou.

Jak provádíme zelené hnojení.

Zelené hnojení provadíme jako rostlinu strniskovou, neb jako hlavní plodinu. Jako hlavní rostlinu může prováděti ten, kdo má dostatek polí, neb hodně vzdálené, a je-li tam obtížno hnůj dopravovati, jinak se nevyplácí. K zelenému hnojení používáme lupiny modré, pelušky, bob konský, hořčice bílé a j. Ihned po sklizní strniště nutno sprospěchati. Pak rozsejeme pelušku, lupinu modrou a bob koňský, načež mělce podmítneme. Na zelené hnojení se sejí semena hustěji, než při setí na semeno. Zelené hnojení se zadělává k jařinám pozdě na podzim, a k bramborům, není-li na podzim času, tak až na jaře. Je-li pole ve slabší síle, tak ještě můžeme přidati docela malou dávku chlévské mrvy, a z umělých na jaře něco superfosfátu, na míru asi 30 — 40 kg. Aby se zelená hmota lépe zakryla, dává se na hřídel pluhu tak dlouhý řetěz, co by se nezaklopoval zemí.

O zapaření obilí ve slámě.

Nejméně paří se oziminy, více jařiny a z těch nejvíce pozdě seté s kratší vegetační dobou. Z luštěním jedině letní vikev se nezapaří, byť byla i hodně za zelena uložena. Pořad by byl asi takový: pšenice ozimá hladká, pak vouska, dále žito, pšenice jarka hladká, vouska, pak ječmen, oves a proso. Na sýpce jest tomu jinak, tu

---

26.

pro ideu, kterou hájila. A tím více se také vracela Arturovi jistota a jajási nezbedná tužba, aby ji dráždil.

„Lituji, že musím odporovati," povídal se zakrytým úsměškem, jenž však přece z jeho slov prosvital. „Takové pokusy, o nichž mluvíte, jako by byly něčím novým, dály se už dávno a byly to ženy, kterým se vždy lépe zamlouvalo ono vámi odsuzované otroctví než rovnost s mužem. Římské ženy patriciů, kterým přece byla prokazována taková úcta, že bychom marně ji dnes hledali, dávaly přednost milkování před vážným životem. A jděte, pozorujte celý svět a všechna století a nejdete to samé. Ne muži, ale ženy samy se oprou tomu, oč horujete. Škoda času a škoda vaší líbeznosti, že si kazíte život takovým mudrováním."

Obočí Miladino se maličko svraštilo a z jejích očí vylétl takový chladný a vznešený pohled, že se zastyděl a rozpačitě znovu zapaloval cigaretu.

„Škoda jest jen tenkráte, zpronevěří-li se člověk zásadám, které za správné považuje. Pan baron odpustí, musím domů, maminka mě bude potřebovat."

„Sečkejte, takhle nesmíte odejít," zadržel ji chvatně. „Vidíte, že žertuji, že vás škádlím. Ještě chvilku bych rád s vámi hovořil a potom už vás nebudu obtěžovat. Máte pravdu, ve vašich slovech je mnoho, co stojí za úvahu, ale musíte se mnou souhlasiti, že tak veliké změny v názorech lidských nedějí se překotně, že převrat celého myšlenkového života trvá staletí. Než dojde k tomu, co hájíte, dávno z nás bude prach a popel."

27.

„Arci, bude li hodně mnoho pánů takhle souditi, potom to bude staletí trvati. A ať trvá, věřím, že se to nestane najednou. Ale aspoň posměch musí ustoupit střízlivé úvaze a aspoň v něčem má býti ženám vyhověno. Byla jsem dvakráte v lidových zábavách a věřte mi, že jsem se styděla, jakou bytost muži ze ženy udělali."

„Nechcete ani dost málo viny také ženám přisoudit?"

„Ne, muži jsou vinni. Oni mají vládu, oni vštěpují zásady ve svých rodinách, oni lstí, násilím, lichocením se starají, aby ze zeny udělali, co z ní dnes je. Až pomine příčina, pomine účinek. Kdo je dobré vůle, každý musí přiložit ruku k dílu a starat se, aby bylo lépe, než bylo. Když už pro žádnou jinou příčinu, aspoň proto, že měl každý matku a že je povinen památku matky vyzvednout."

„Takhle vaše slova jsou krásná a přesvědčují mě více, než všechny vaše důkazy.

by asi pořad: ječmen, pšenice, oves, žito, které jest nejchoulostívější při skladování. Tohoto buďme vždy při sklizni a uschování obilním pamětlivi.

Sbírané a odstředěné mléko, podmáslí a syrovátka

Sbírané mléko jest chudší tukem než obyčejné mléko a má větší specifickou váhu. Obsahuje 0·5 — 1·5 proc. tuku. Odstředěné mléko jest mnohem dokonaleji odtučňováno a obsahuje asi 0·05 — 0·3 proc. tuku. Průměrně obsahuje odstředěné mléko: vody 90·70 proc., tuku 0·15 proc., bílkovin 3·67 proc., mléčného cukru 4·72 proc., popelovin 0·76 proc. Podmáslí slouží jako lidská poživatina, nebo jako krmivo. Obsahuje tytéž součástky jako mléko, ale málo tuku. Sbírá-li se smetana ručně a nechá zkysnouti, nebo zakvasí li se odstředěná smetana, jest podmáslí kyselé. Stlouká-li se máslo ze smetany získané odstředěním, sladké, t. zv. máslo čajové, dostaneme podmáslí sladké. Složení podmáslí jest následující: vody 91·40 proc., tuku 0·40 proc., bílkoviny 3·50 proc., cukru mléčného 4·00 proc., popelovin 0·70. Syrovátka jest tekutina, zbývající po přípravě sýrů, nebo tvarohu. Jest to řidká, vodnatá tekutina nažloutlé barvy, dle způsobu výr by sýrů buď sladká, nebo zakyslá. Má průměrné složení: vody 93·00 proc., tuku 0·20 proc. bílkoviny 1·10 proc., cukru mléčného 5·00 proc. popeloviny 0·70 proc.

Z chmelného trhu.

Chmel.

Na žateckém trhu chmelném byl v uplynulém týdnu opět poněkud větší zájem o žatecké chmele poslední sklizně. Týdenní obrat byl proto větší a činil několik set centů. Placené ceny se pohybovaly od Kč 850 do 1.000 za 50 kg. Veřejná známkovna chmele v Žatci ověřila a vyexpedovala dosud 41.8?0 žoků v čisté váze 95.300 centů á 50 kg žateckého chmele sklizně 1935. Deštivé a poměrně chladné počasí, které panovalo v uplynulém týdnu nebylo pro vzrůst chmele příznivé. Jelikož chmel počíná většinou kvésti, je žádoucí nyní teplá denní i noční pohoda, aby se rostlina mohla dále úspěšně vyvinovati. Jinak je stav vzrůstu stále uspokojivý, rostlina je zdravá, svěží a sytě zelené barvy. Ze škůdců vyskytuje se místy stále mšice proti které se stříká.

Český odbor Jednoty chmelařské v Žatci.

CENY OBILÍ.

Záznam 24 VII. soukromého obchodu— zač kupuje.

Žito	zl.	1.60	za 1 pud (16.38 kg)
Pšenice	„	2.70	„
Ječmen	„	1.65	„
Oves	„	1.65	„
Hrečka	„	.—	„
Proso	„	.—	„
Řepák	„	.—	„
Hrách	„	.—	„
Fasole	„	.—	„
Mák	„	.—	„
Jetel	„	.—	za 100 kg.

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 5 zl. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/32 zadních stránek 6 zl. za jednicu. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.